

[View the original article](#)

اقتصاد جهان

توافق ترامپ و پوتین بر سر صادرات گازوئیل روسیه؛ اوکراین آن را «هدیه به کرملین» خواند

رادیو اروپای آزاد/رادیو آزادی

۱۸/مهر/۱۴۰۵

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، اعلام کرد با ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، برای کاهش موقت تحریم‌های صادرات گازوئیل این کشور به توافق رسیده است. این اقدام با انتقاد شدید اوکراین روبه‌رو شد و ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور این کشور، آن را «هدیه‌ای» به کرملین خواند.

آقای ترامپ که در تلاش برای مهار افزایش شدید قیمت انرژی است، جمعه ۱۷ مهر در شبکه‌های اجتماعی اعلام کرد بر اساس توافق با پوتین، روسیه بلافاصله ۳۰۰ هزار تن گازوئیل به بازار آمریکا و بازار جهانی عرضه خواهد کرد. قرار است ۵۰۰ هزار تن دیگر در ماه نوامبر و پس از آن نیز یک میلیون تن دیگر عرضه شود.

ترامپ در شبکه اجتماعی تروث سوشال نوشت این اقدام قیمت‌ها را «به سرعت و به شکلی بی‌سابقه» پایین خواهد آورد.

پس از اعلام این توافق، قیمت قراردادهای آتی گازوئیل حدود چهار درصد کاهش یافت، اما همچنان بیش از ۱۱۰ درصد بالاتر از ابتدای سال جاری باقی ماند. قیمت نفت خام برنت نیز با کاهشی سه‌دهم درصدی، حدود ۱۰۴ دلار در هر بشکه معامله شد.

این تصمیم در شرایطی اعلام شد که مقام‌های اوکراین، آمریکا و کشورهای اروپایی در میامی برای یافتن راهی برای پایان دادن به جنگ روسیه علیه اوکراین مذاکره می‌کردند؛ گفت‌وگوهایی که بدون پیشرفت چشمگیر پایان یافت.

کاهش موقت تحریم‌ها هم در اوکراین و هم در کنگره آمریکا با انتقاد روبه‌رو شده است. منتقدان می‌گویند این اقدام می‌تواند درآمد بیشتری نصیب روسیه کند و به تأمین هزینه‌های جنگ این کشور علیه اوکراین کمک کند.

تصمیم ترامپ همچنین پرسش‌هایی درباره سیاست دولت آمریکا در قبال روسیه برانگیخته است، به‌ویژه آن‌که او به‌تازگی قانونی را امضا کرده بود که با هدف تشدید فشار بر مسکو، تحریم‌هایی علیه کشورهای مشارکت‌کننده در تجارت انرژی روسیه در نظر گرفته است.

ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین، در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «هدیه دادن به پوتین نه صلح به همراه می‌آورد و نه هیچ سودی برای جهان متمدن خواهد داشت.»

او افزود: «روسیه این گازوئیل را با ترور و خیانت بیشتر جبران خواهد کرد. اجازه دادن به روسیه برای فروش فرآورده‌های نفتی، سرمایه‌گذاری در جنگی است که باید پایان یابد، نه اینکه طولانی‌تر شود. آنچه لازم است، کاهش واقعی تنش‌ها با روسیه از طریق اقدامات متقابل دو طرف است.»

معافیت موقت از تحریم‌های گازوئیل روسیه

وزارت خزانه‌داری آمریکا، برای اجرای این توافق، مجوزی موقت صادر کرده که فروش، تحویل و واردات گازوئیل تولیدشده در روسیه را تا هفتم آوریل ۲۰۲۷ مجاز می‌کند.

ترامپ همچنین گفته است که روسیه پس از عرضه محموله‌های اولیه، در «مدت کوتاهی» سه میلیون تن گازوئیل دیگر روانه بازار خواهد کرد.

الکساندر نواک، معاون نخست‌وزیر روسیه، اعلام کرد مسکو آماده است صادرات خود را در ماه اکتبر، ماه جاری میلادی، افزایش دهد. به‌گفته او، با پایان تعمیرات دوره‌ای پالایشگاه‌ها و ازسرگیری فعالیت آن‌ها انتظار می‌رود صادرات گازوئیل روسیه در ماه‌های نوامبر و دسامبر نیز افزایش یابد.

قیمت گازوئیل از زمان آغاز حملات هوایی آمریکا و اسرائیل به ایران در اسفند ۱۴۰۴ که به جنگی گسترده و طولانی انجامید، به شدت افزایش یافته است. این جنگ اکنون وارد هشتمین ماه خود شده است.

با این حال، ترامپ حملات اوکراین به پالایشگاه‌های روسیه را نیز از عوامل افزایش قیمت گازوئیل می‌داند و از زلنسکی خواسته است حمله به تأسیسات انرژی روسیه را متوقف کند.

او اخیراً به خبرنگاران گفته بود: «مشکلی که من با اوکراین و روسیه دارم این است که بخش زیادی از گازوئیل از روسیه می‌آید و اوکراین به تأسیسات روسیه حمله می‌کند.»

مقام‌های اوکراینی در مقابل گفته‌اند حاضرند حملات به پالایشگاه‌های نفت روسیه را متوقف کنند، به شرط آن‌که مسکو نیز حملات خود به تأسیسات انرژی و دیگر زیرساخت‌های غیرنظامی اوکراین را متوقف کند.

زلنسکی همچنین همزمان با حضور هیئت مذاکره‌کننده اوکراین در فلوریدا، هدف از مذاکرات میامی را زیر سؤال برد و به تصمیم واشینگتن برای فراهم کردن امکان درآمدزایی روسیه از صادرات سوخت اعتراض کرد.

او گفت: «معتقدم از تیم ما صرفاً به‌عنوان پوششی برای پنهان کردن واقعیت استفاده می‌شود.»

رئیس‌جمهور اوکراین پیش‌تر در روز جمعه میزبان هیئتی متشکل از سناتورهای جمهوری‌خواه و دموکرات آمریکا در کی‌یف بود و در دیدار با آن‌ها خواستار افزایش فشار بر مسکو شده بود.

انتقاد قانون‌گذاران آمریکایی از توافق ترامپ و پوتین

تصمیم ترامپ برای کاهش موقت تحریم‌های گازوئیل روسیه در کنگره آمریکا نیز با انتقاد شماری از نمایندگان جمهوری‌خواه و دموکرات روبه‌رو شده است.

دان بیکن، نماینده جمهوری‌خواه مجلس نمایندگان، به رادیو اروپای آزاد/رادیو آزادی گفت: «این تصمیم قطعاً وجهه بدی دارد. رئیس‌جمهور همیشه در برخورد با پوتین ملاحظات اخلاقی را نادیده گرفته است. تقویت اقتصاد جنگی روسیه وحشتناک است.»

ریچارد بلومنتال، سناتور دموکرات و یکی از تدوین‌کنندگان طرح فراحزبی تحریم روسیه، نیز این تصمیم را شرم‌آور خواند و گفت که به سود اقتصاد روسیه و چین تمام می‌شود و تلاش‌های کنگره برای افزایش فشار بر مسکو را تضعیف می‌کند.

او در شبکه‌های اجتماعی نوشت: «این تلاش نه‌چندان پنهان برای کاهش آشفته‌گی ناشی از جنگ غیرقانونی ترامپ در ایران، تنها به سود اقتصاد چین و روسیه خواهد بود و به کشته شدن شمار بیشتری از بی‌گناهان در اوکراین منجر خواهد شد.»

بلومنتال این توافق را «لکه ننگی بر حیثیت کشور ما» خواند و گفت با هدف کنگره از تصویب قانون اخیر تحریم‌ها مغایرت دارد.

او همچنین خطاب به شرکت‌های آمریکایی که ممکن است قصد خرید سوخت روسیه را داشته باشند هشدار داد: «کنگره این موضوع را زیر نظر دارد.»

دنیل فرید، دیپلمات پیشین آمریکایی و کارشناس تحریم‌ها، نیز از زمان‌بندی این تصمیم انتقاد کرد.

او در شبکه اجتماعی ایکس نوشت: «مجوزی برای فروش گازوئیل روسیه صادر شده که درآمد آن به تأمین هزینه‌های جنگ این کشور علیه اوکراین کمک می‌کند. این آغاز امیدوارکننده‌ای برای مذاکرات پیش رو درباره پایان جنگ نیست.»

کری بیتسوف، از مقام‌های ارشد پیشین وزارت خزانه‌داری آمریکا که سابقه فعالیت در دفتر کنترل دارایی‌های خارجی این وزارتخانه را دارد، معتقد است این تصمیم نشان می‌دهد ترامپ مهار پیامدهای اقتصادی جنگ ایران را بر افزایش فشار بر روسیه ترجیح می‌دهد.

او به رادیو اروپای آزاد/رادیو آزادی گفت: «قانون مربوط به روسیه، مسئولیت و اختیار اقدام را به رئیس‌جمهور ترامپ سپرده بود.»

بیتسوف افزود: «مجوز امروز برای گازوئیل نشان می‌دهد ترامپ جنگ ایران را بر فشار بر روسیه ترجیح می‌دهد و احتمالاً قصد ندارد از بسیاری از اختیاراتی که قانون در اختیارش گذاشته استفاده کند.»

ولادیسلاو و لاسیوک، مسئول امور تحریم‌ها در دولت اوکراین، نیز گفت این معافیت می‌تواند استدلال ترامپ مبنی بر اینکه حملات اوکراین به پالایشگاه‌های روسیه عامل اصلی افزایش قیمت گازوئیل بوده است، تضعیف کند.

او به رادیو اروپای آزاد/رادیو آزادی گفت: «اگر کاهش تحریم‌های گازوئیل روسیه به آرام شدن بازار کمک کند، روشن می‌شود که عامل اصلی تأثیرگذار بر بازار جهانی گازوئیل، جنگ ایران و محاصره بوده است، نه حملات اوکراین به پالایشگاه‌های روسیه که تأثیری ثانویه داشته‌اند. روند زمانی تغییر قیمت‌ها نیز این را تأیید می‌کند.»

تصمیم دولت ترامپ درباره گازوئیل روسیه از نظر حقوقی نیز پرسش‌هایی ایجاد کرده است.

بر اساس قانون سال ۲۰۲۲ آمریکا موسوم به «قانون پایان واردات نفت روسیه»، واردات نفت این کشور به آمریکا ممنوع است، مگر آن‌که رئیس‌جمهور تأیید کند روسیه با خروج از اوکراین موافقت کرده، حاکمیت ملی اوکراین را به رسمیت شناخته و دیگر تهدیدی برای ناتو محسوب نمی‌شود.

با این حال، اطلاعاتی که مقام‌های آمریکایی درباره توافق اخیر منتشر کرده‌اند، روشن نمی‌کند مجوز جدید وزارت خزانه‌داری چه نسبتی با محدودیت‌های این قانون دارد.

پایان مذاکرات میامی بدون پیشرفت تعیین‌کننده

مذاکرات میامی که ابتدا قرار بود دو روز ادامه یابد، روز جمعه ۱۷ مهر به پایان رسید.

استیو ویتکاف، فرستاده ویژه آمریکا، اعلام کرد نمایندگان ایالات متحده، سه کشور اروپایی عضو گروه موسوم به «ئی۳»، کمیسیون اروپا، اوکراین و ناتو گفت‌وگوهای «سازنده‌ای» درباره راه‌های کاهش تنش و پایان دادن به جنگ پیش از فرارسیدن زمستان داشته‌اند.

به گفته ویتکاف، در این مذاکرات موضوعاتی از جمله آمادگی برای زمستان، مقاومت در زیرساخت‌های انرژی، صادرات غلات، تضمین‌های امنیتی برای اوکراین، ترتیبات امنیتی بلندمدت در اروپا و حمایت از بازسازی اوکراین پس از جنگ بررسی شده است.

حمایت از پیوستن اوکراین به اتحادیه اروپا نیز از دیگر موضوعات این گفت‌وگوها بوده است.

ویتکاف در شبکه‌های اجتماعی نوشت: «این گفت‌وگوها مفید بود و به شناسایی موضوعاتی کمک کرد که پیش از دور بعدی مذاکرات آمریکا با روسیه نیاز به بررسی بیشتر دارند.»

کرم‌لین نیز اعلام کرد ترامپ و پوتین در گفت‌وگوی تلفنی خود، علاوه بر وضعیت ایران و دیگر مسائل دوجانبه، درباره چشم‌انداز پایان دادن به جنگ اوکراین گفت‌وگو کرده‌اند.

بیشتر در این باره:

ترامپ: جنگ‌های ایران و اوکراین را به‌زودی حل‌وفصل می‌کنم یا در آن‌ها پیروز می‌شوم

